

Заняття 5

Практичне заняття «Звернення громадян»

Очікувані результати:

- ✓ учні зможуть називати види звернень громадян;
- ✓ пояснювати та застосовувати поняття «пропозиція», «заява», «клопотання», «скарга», «електронна петиція»;
- ✓ наводити приклади звернення громадян;
- ✓ розв'язувати правові ситуації стосовно розгляду звернень громадян.

Пригадайте!

Які є способи самозахисту прав і свобод?

Чому звернення громадян вважаються одним із найбільш дієвих способів захисту прав і свобод?

Розгляньте метафоричні картки, які емоції вони у вас викликають?

Мотивація навчальної діяльності. Ми з вами вже з'ясували, що одним зі способів самозахисту прав і свобод є звернення громадян до органів державної влади, місцевого самоврядування та деяких інших суб'єктів. Які існують види звернень, що є спільного між ними і в чому полягає відмінність, які вимоги висунуто до звернень, яким є порядок їх розгляду і деякі інші питання стануть предметом розгляду на нашому сьогоднішньому уроці. Вивчений теоретичний матеріал ми повинні закріпити розв'язанням практичних завдань. Отже, запрошую вас до співпраці.

1. Чи має право громадянин звертатися до органів державної влади та місцевого самоврядування.

У ст. 40 Конституції України зазначено, що громадяни України мають право звертатися до органів державної влади і місцевого самоврядування та встановлено обов'язок органів влади та посадових осіб розглядати звернення й надавати обґрунтовані відповіді.

Звернення може бути подане громадянами України, а також особами, як і не є громадянами України та законно перебувають на її території, як окремою особою (індивідуальне), так і групою осіб (колективне). Звернення може бути усним чи письмовим. *Усне звернення* викладається громадянином на особистому прийомі або телефоном через визначені контактні центри, «гарячі лінії» та записується посадовою особою. *Письмове звернення* надсилається поштою або передається громадянином до відповідного органу, установи особисто або через уповноважену ним особу, повноваження якої оформлені відповідно до чинного законодавства.

Громадяни можуть звернутися до Президента України, Верховної Ради України, Кабінету Міністрів, органу місцевого самоврядування з електронними петиціями через офіційний веб-сайту органу, якому вона адресована, або веб-сайт громадського об'єднання, яке здійснює збір підписів на підтримку електронної петиції.

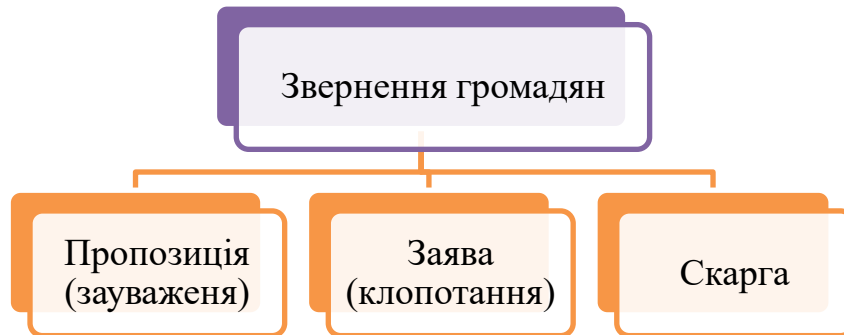
2. Яким може бути звернення громадянина

Розгляньте хмарку слів і спробуйте дати визначення поняттям, які там записано.

Відповідно до статті 3 Закону України «Про звернення громадян», зверненнями громадян є викладені в письмовій або усній формі пропозиції (зауваження), заяви (клопотання) і скарги.

Схема «Звернення громадян»

Пропозиція (зауваження) – це звернення громадян, де висловлюються поради, рекомендації щодо діяльності органів державної влади й місцевого самоврядування, депутатів усіх рівнів, посадових осіб, а також думки щодо врегулювання суспільних відносин та умов життя громадян.

Заява (клопотання) – звернення громадян із проханням про сприяння реалізації закріплених Конституцією та чинним законодавством їх прав та інтересів або повідомлення про порушення чинного законодавства чи недоліки в діяльності підприємств, установ, організацій незалежно від форм власності, народних депутатів України, місцевих рад, посадових осіб. Строк подання заяви не встановлюється.

Клопотання – письмове звернення з проханням про визнання за особою відповідного статусу, прав чи свобод.

Скарга – звернення з вимогою про поновлення прав і захист законних інтересів громадян, порушених діями, рішеннями державних органів, органів місцевого самоврядування тощо. Строк подання скарги встановлюється.

Розгляд звернень громадян є безоплатним.

Ще одним сучасним інструментом звернення громадян є електронна петиція. *Електронна петиція* є одним з інструментів електронної демократії. Українське законодавство визначає електронну петицію як колективне звернення в електронній формі до суб'єкту владних повноважень у вигляді

тексту скарги (протесту) та/або пропозиції. Наприклад, якщо направити електронну петицію до глави держави на її підтримку має бути зібрано 25000 підписів протягом 3-х місяців.

Питання для самоконтролю!

1. Подумайте, чим відрізняється скарга і заява?
2. Хто може подавати звернення громадян до органів державної влади?

3. Які вимоги висувуються до звернення.

При поданні звернення, відповідно до статті 5 Закону «Про звернення громадян», мають бути дотримані такі вимоги:

❖ Вимоги до адресування: звернення адресуються органам державної влади і місцевого самоврядування, посадовим особам;

❖ Вимоги до форми: у зверненні має бути зазначено прізвище, ім'я, по батькові, місце проживання громадянина, викладено суть порушеного питання, зауваження, пропозиції, заяви, скарги, прохання чи вимоги. Письмове звернення має бути підписане заявником із зазначенням дати. В електронному зверненні також обов'язково зазначається електронна поштова адреса, на яку заявнику може бути надіслано відповідь. Електронний підпис при надсиланні електронного звернення не вимагається. Якщо звернення оформлене не вірно, то воно повертається заявникові не пізніше, ніж через 10 днів від дня його надходження.

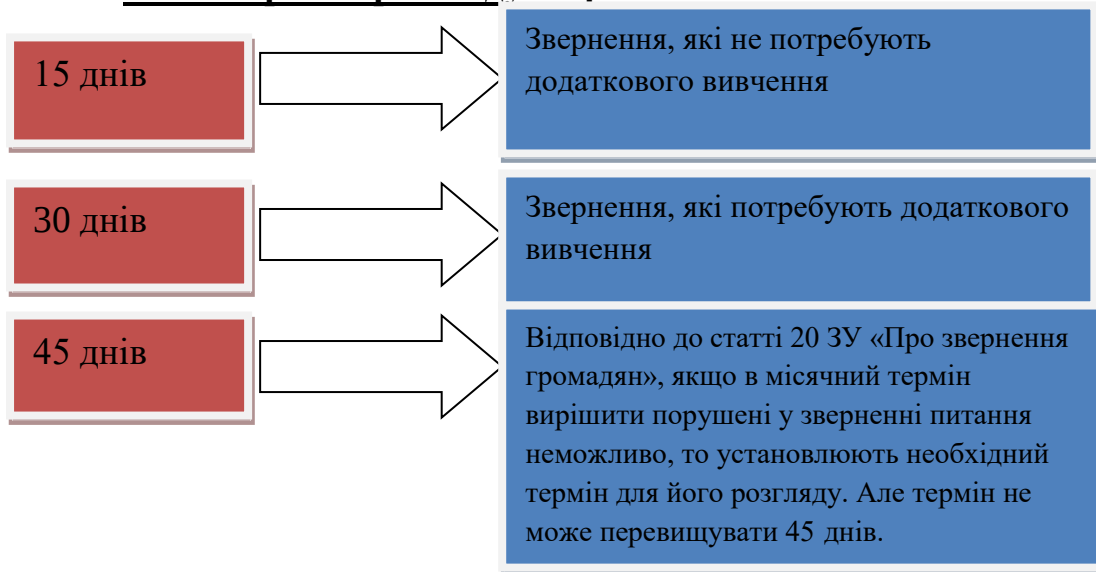
❖ Вимоги до мови звернення: громадяни мають право звертатися до органів державної влади та місцевого самоврядування, підприємств, установ, організацій комунальної форми власності, посадових осіб українською мовою чи іншою мовою, прийнятною для сторін.

Важливо, що письмові звернення, де не зазначено місце проживання, не підписані автором, визнаються анонімними і розгляду не підлягають.

Не розглядаються повторні звернення одним і тим самим органом від одного й того самого громадянина з одного й того самого питання, якщо перше вирішено по суті.

4. Які терміни розгляду звернення.

5. Як підготувати звернення громадян.

Щоб підготувати звернення треба ознайомитися з проблемами (питаннями), які будуть порушуватися у зверненні. Визначити який вид звернення буде (скарга, пропозиція, заява, електронна петиція).

Приклад заяви:

ЗРАЗОК ЗАЯВИ

Голові райдержадміністрації

.....

Прізвище ,ім`я по батькові заявника

що мешкає за адресою:

вул....., буд.,

.....

контактний телефон

Заява

Прошу сприяти/надати допомогу/ вимагаю.....

Далі коротко викласти суть питання (порушувати варто одне питання), навести факти й аргументи.

Прошу розглянути ці питання та надати письмову відповідь за адресою (вказати).

Дата

Підпис

До заяви додаю : (вказати усі документи, довідки, які додають до заяви)

Підготуйте на ваш вибір індивідуальне звернення до органів місцевого самоврядування щодо вирішення, наприклад екологічних проблем у вашому місті (регіоні) тощо.

Отже, на практичному занятті ми розглянули види звернень, відмінні ознаки між ними, а виконавши практичні завдання після уроку ви ще набудите предметних компетентностей щодо застосування їх на практиці.

Перевір себе чи ти все засвоїв(ла) з теоретичного матеріалу, переглянувши Презентацію до заняття.

Рефлексія.

Сьогодні я дізнався(лася)/ мене здивувало/ хочу спробувати...

Урок у мене викликав емоцію....

Домашнє завдання: опрацювати § 13, с. 85 – 88 Основи правознавства / підруч. для 9 кл. загальноосвіт. навч. закл. / О.Є. Святокум – Харків: вид-во «Ранок», 2017. – 192 с.